

ljivega! Vera tega ni nikdar počela. Toda četudi bi storila kaj takega ... ubila se ne bi nikdar zaradi tega. Ljudje se ubijajo, ker izgubijo vero v življenje, ker ne morejo napolniti praznine z ničimer pomembnim, ne pa iz ljubezni ali iz kake podobne nesreče.

Vrnil je časnik in si ga ni izposodil nikdar več.

Polnokrvni lirik

Igo Gruden

Da polnokrvni lirik je, ne črednik,
zabrenkal mu kulturni je preglednik;
takoј ves narod je v en glas priznal:
Saj res je na Parnas prirezgetal.

O realizmu v literaturi

A. Poljanec

I.

Za razliko od znanosti, ki odraža svet v pojmi h, ga umetnost odraža in izraža v podobah. Menda je bil veliki francoski enciklopedist Diderot tisti, ki je utemeljil realistično estetiko, ko je v enem izmed razgovorov o svojem delu „Fils naturel“ lépo v umetnosti opredelil kot „skladnost med podobo in predmetom“. Kolikor globlje in kolikor jasneje podoba odraža bistvene strani predmeta, toliko večja je potemtakem njena lepota, njena umetniška vrednost.

Umetnik besede ima svoj predmet v vsem obdajajočem ga okolju, v vsej celoti družbenih odnosov in v sebi samem kot pripadniku enega izmed delov te celote, kot sestavini tega dela, to je, določenega družbenega razreda.

Osrednji predmet svetovne literature vse od poznega srednjega veka sem, je bila problematika meščanskega sveta na sploh in posebej še problematika individuum a, ki ga je ta svet iztrgal iz sleherne skladne celote in ga vrgel v vrtnec slučajnosti. Problematiko sveta, temelječega na anarhični, posamični produkciji in privatni lastnini na produkcijskih sredstvih, je Engels v pismu J. Blochu l. 1890. takole karakteriziral: „So torej nešt e vilne sile, ki se prepletajo med seboj, je neskončna skupina paralelogramov sil, ki tvorijo rezultanto — zgodovinski dogodek, — ki jo sám o spet lahko smatramo kot proizvod neke sile, ki deluje kot celota nezavedno in brezvoljno. Zakaj kar hoče vsak posameznik, to preprečuje vsakdo drugi, in kar se iz tega izcimi, je nekaj, česar ni hotel nihče.“

Navzkrižje med svetom notranjih strem ljenj in med svetom vn an je resničnosti se je odražalo v dveh določeno razmejenih smereh klasične meščan-